

Zonnepark **Westerlee**

Verslag 1ste werkgroepbijeenkomst Zonnepark Westerlee

Datum:

12 januari 2023

Begintijd:

19.00 uur

Eindtijd:

+/- 21.00 uur

Locatie:

MFC De Binding, Sportlaan 4 Oude Pekela

Aanwezig:

- 5 omwonenden
- Vereniging Dorpsbelangen Westerlee: Sebastiaan Vedder
- Staatsbosbeheer (eigenaar Emergobos): Johan Zijlstra
- Energie(k) Oldambt: Gerrit Smit en Richard Goet
- Pure Energie: Rose Headley, Henk Schoonvelde, Frank Schothuis en Linda Kempers

Wijze van verslaglegging

Er is een korte [presentatie](#) gemaakt die tijdens de bijeenkomst als agenda is gebruikt. Dit verslag beschrijft vooral de vragen en opmerkingen die zijn gemaakt, reacties daarop en gemaakte afspraken. Het verslag volgt de structuur van de presentatie. Reacties van Pure Energie op vragen en opmerkingen staan achter de zwarte pijl →.

Agenda

De voorgestelde agenda wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

Kennismaken

Alle deelnemers van de werkgroep stellen zich kort voor aan elkaar. Naast omwonenden zijn ook een vertegenwoordiger van Dorpsbelangen Westerlee, een vertegenwoordiger van Staatsbosbeheer en vertegenwoordigers van Coöperatie Energie(k) Oldambt aanwezig.

Uitgangspunten samenwerking werkgroep

Aan alle deelnemers is per mail [een document met uitgangspunten](#) gestuurd voor de manier waarop binnen de werkgroep wordt samengewerkt. Alle werkgroepleden bevestigen de ontvangst hiervan. De uitgangspunten worden nog even kort toegelicht door Pure Energie.

1. Dorpsbelangen zegt dat het idee heerst bij omwonenden, die niet aan de werkgroep deelnemen, dat deelname aan de werkgroep zou betekenen dat ze vóór het zonnepark zijn.
→ Deelname aan de werkgroep betekent niet dat je je voor of tegen het zonnepark uitsprekt. Het is juist goed dat er ook kritische mensen in de werkgroep zitten.

Zonnepark **Westerlee**

2. Een omwonende zegt dat hij vindt dat de omgekeerde volgorde voor het ontwikkelen van een project wordt gevolgd. Er wordt eerst geïnvesteerd in participatie via een werkgroep zonder te weten of het zonnepark er komt. In zijn beleving moet er eerst een beslissing worden genomen en dan pas worden geïnvesteerd. Het idee heerst bij hem dat dit een proces is naar een beslissing. Tegelijkertijd laat hij weten constructief mee te willen meedenken in het proces.

Een andere omwonende vertelt in dit kader dat bij een nabijgelegen zonneproject van een andere ontwikkelaar eerst de beslissing is genomen en participatie pas later volgde. Op deze werkwijze was toen veel commentaar. Er wordt door een andere omwonende gezegd dat participatie van inwoners aan het begin van het proces juist goed is.

➔ Het huidige proces rondom participatie is in lijn met het gemeentelijke beleid en de werkwijze van Pure Energie.

3. Staatsbosbeheer zegt dat door Pure Energie opgestelde uitgangspunten aangeven dat de uiteindelijke keuze bij de initiatiefnemer ligt. De uiteindelijke keuze ligt in de ogen van Staatsbosbeheer echter bij het bevoegd gezag (gemeente).

➔ Het klopt dat de gemeente uiteindelijk beslist over het zonnepark. De initiatiefnemer probeert waar mogelijk de input van de werkgroep te verwerken in het plan.

De conclusie is dat de groep zich kan vinden in de uitgangspunten zoals beschreven. Naar aanleiding van het punt over communicatie wordt besloten dat de namen van de aanwezige omwonenden niet in het verslag worden opgenomen. Zo hebben zij het gevoel dat ze vrij kunnen spreken.

Draagvlakonderzoek

Pure Energie licht toe hoe het draagvlakonderzoek is vormgegeven en uitgevoerd. De uitkomst van het onderzoek zal input geven voor de onderwerpen die binnen de werkgroep worden besproken. Het rapport van het draagvlakonderzoek zal samen met een communicatie- en participatieverslag onderdeel zijn van de vergunningsaanvraag die vervolgens door de gemeente zal worden beoordeeld.

1. Dorpsbelangen vraagt wanneer de vergunningsaanvraag wordt ingediend.
➔ Dit is voor een belangrijke mate afhankelijk van het aantal bijeenkomsten van de werkgroep en de frequentie ervan. De bijeenkomsten zijn namelijk bedoeld om input op te halen die in het plan voor het zonnepark wordt verwerkt. Rond de zomervakantie zou de werkgroep een eind kunnen zijn.
2. Staatsbosbeheer is benieuwd of akkervogels onderwerp van gesprek zullen zijn in de werkgroep.
➔ Dat zal zo zijn. Hierover is al contact geweest met Grauwe Kiekendief - Kenniscentrum Akkervogels. Als onderdeel van de landschappelijke inpassing zullen akkervogels in de werkgroep aan bod komen.

Informatie over het zonnepark

Basisgegevens zonnepark

Pure Energie licht de basisgegevens over onder andere het oppervlakte en de opbrengst van het zonnepark toe.

Zonnepark **Westerlee**

Proces

Pure Energie vertelt hoe het proces tot aan de beoogde vergunningverlening verloopt en wat na de werkgroepbijeenkomsten het vervolg is.

1. Staatsbosbeheer vraagt wat de rol van de gemeente is in het proces en benoemt begeleiding door een bij de provincie werkzame deskundige bij de toepassing van de maatwerkmethode. Ook vraagt een omwonende of er tussentijds overleg is met de gemeente.
 - ➔ De gemeente toetst de vergunningsaanvraag wat betreft bijvoorbeeld landschappelijke inpassing en participatie. Mede op basis van de verslaglegging van het participatieproces kan de gemeente nagaan wat er is besproken en wat er met de feedback van de werkgroep is gebeurd.
 - ➔ De gemeente geeft met de provincie kaders voor de landschappelijke inrichting (volgens de maatwerkmethode). Over deze kaders is al gesproken met de gemeente en provincie en onder meer aan de hand van hun opmerkingen is een eerste ontwerp opgesteld. De gemeente en provincie hechten belang aan inbreng uit de omgeving. Dit komt overeen met de werkwijze van Pure Energie. Het eerste ontwerp zal daarom met de werkgroep worden besproken. De reacties die uit de werkgroep op het eerste ontwerp komen, zullen vervolgens worden besproken met de gemeente en provincie. Waar mogelijk wordt de input verwerkt in een aangepast ontwerp en opnieuw voorgelegd aan de werkgroep. Dit proces zal leiden tot een definitief ontwerp voor de landschappelijke inrichting dat kan worden ingediend bij de aanvraag omgevingsvergunning.
2. Staatsbosbeheer zegt in het kader van de maatwerkmethode aanwezig te zijn geweest bij een bijeenkomst op het gemeentehuis. Bij deze bijeenkomst was ook de provincie aanwezig.

Bespreekpunten werkgroepbijeenkomsten

Pure Energie laat een overzicht zien van bespreekpunten die zijn bevestigd in het draagvlakonderzoek. Er wordt gevraagd of deze punten worden herkend en of er nog aanvullende punten zijn om te bespreken.

1. Staatsbosbeheer vraagt wat de randvoorwaarden zijn van landschappelijke inpassing. Het plangebied bevindt zich in een gebied met beschermingsstatus voor akkervogels.
 - ➔ In een volgende bijeenkomst kunnende kaders van de gemeente en provincie in een sessie over landschappelijke inrichting worden besproken. In overleg met gemeente en provincie is een eerste ontwerp gemaakt. Dit ontwerp en de mogelijkheden die er ten aanzien van landschappelijke inpassing zijn kunnen de volgende werkgroepbijeenkomst worden besproken met een landschapsarchitect.
2. Een omwonende vraagt hoe hij beter wordt van het zonnepark. Hij moet er wel tegenaan kijken en wil er ook van profiteren.
 - ➔ [Het omgevingsfonds](#) levert de buurt jaarlijks gedurende 15 jaar €0,50 op per opgewekte MWh voor de buurt. Er zijn ook opties als renteloze leningen vanuit het omgevingsfonds voor het verduurzamen van woningen. Daarnaast kunnen omwonenden via lokaal eigendom profiteren. Verder kan een zonnepark relatief goed aan het zicht worden onttrokken door landschappelijke inpassing.

Na een korte discussie is de conclusie om tijdens een van de volgende werkgroepbijeenkomsten aandacht te besteden aan 'compensatie omwonenden' en daarbij ook te kijken naar wat er mogelijk is voor mensen die direct zicht hebben op het zonnepark – mede in relatie tot lokaal eigendom.

3. Een omwonende heeft zorgen over toename van ongedierte.
 - ➔ Dit wordt genoteerd als bespreekpunt voor een volgende werkgroepbijeenkomst.

Zonnepark Westerlee

4. Een omwonende uit zorgen over wie de bestemming van de gelden in het omgevingsfonds bepaalt.

➔ Het omgevingsfonds valt buiten het gemeentelijke beleid. De omgeving (en dus niet de gemeente) bepaalt waar dit geld heengaat. Wie dit gaat beheren en waar het fonds aan moet worden besteed, kan worden besproken in de werkgroep. De initiatiefnemers hebben alleen een controlerende rol.

Coöperatie Energie(k) Oldambt (CEO) licht toe dat de insteek van de samenwerking tussen Pure Energie is dat ze allebei 50% eigenaar worden van het zonnepark. Omwonenden delen mee in de opbrengst door lid te worden van de coöperatie. Er kan misschien worden afgesproken om de opbrengst, of een deel daarvan, naar de direct omwonenden te laten vloeien. In de statuten van de coöperatie staat namelijk dat de leden bepalen waar de opbrengst naartoe gaat. Jaarlijks wordt bepaald hoe de opbrengst wordt verdeeld. Er kan dus wellicht een constructie worden bedacht waarbij de direct omwonenden extra profiteren van de opbrengsten van het zonnepark.

5. Een omwonende vraagt hoe de financiering van de energicoöperatie werkt.

Naar aanleiding hiervan vertelt CEO dat de energicoöperatie geld leent en dat ze dat moeten aflossen. Het rendement dat overblijft, vloeit terug naar de leden.

➔ Pure Energie heeft ervaring met coöperaties die hun financiering halen bij Bronnen VanOns die op hun beurt een beroep doen op Fonds Het Nieuwe Doen. Bronnen VanOns is de ontwikkeltak van coöperaties in Groningen.

Een omwonende vertelt dat hij ervaring heeft met coöperaties en zegt dat een coöperatie laagdrempelig is voor leden en dat men hier makkelijk lid van kan worden. Bijkomend voordeel is dat ze goedkopere energie kunnen krijgen via een coöperatie. Een coöperatie heeft leden nodig zodat er financiën zijn om er vervolgens opbrengsten uit te halen.

➔ In de praktijk lukt het coöperaties niet altijd om alle gelden zelf op te halen, daarom zijn er ondersteuningsvormen vanuit bijvoorbeeld de provincie en fondsen.

In de groep wordt er nog gediscussieerd over energicoöperaties en de werking ervan. Dit zal tijdens een volgende werkgroepbijeenkomst verder worden besproken.

6. Dorpsbelangen heeft zorgen over de installatie van palen voor het zonnepark en de trillingen die dit mee kan brengen. Er worden zorgen geuit vanwege de onvaste bodem.

➔ Als dit inderdaad een probleem is, zijn er mogelijkheden om palen in de grond te schroeven. Dit punt wordt meegenomen ter bespreking tijdens een volgende werkgroepbijeenkomst.

7. Een bewoner benoemt zorg over onder andere seksrecreatie in en rond het Emergobos. Daarnaast komen de recente veranderingen in het Emergobos, waaronder het kappen van bomen, aan de orde.

Staatsbosbeheer geeft aan dat het vanuit het nabijgelegen Zonnepark Raadhuisweg middelen heeft ontvangen voor het verbeteren van de omgeving. Het idee is om de belevingswaarde van het Emergobos te vergroten door de aanleg van een fietspad. In de verkenningsfase is een gesprek gevoerd met Stichting Keelbos, die zich inzet voor ontmoetingsplaatsen. Het plan is nog pril, en bevindt zich in de verkennende fase. Er heeft nog geen vooroverleg met de gemeente plaatsgevonden.

In het Emergobos hebben kort geleden snoeiwerkzaamheden plaats gevonden.

Staatsbosbeheer begrijpt dat dit er in eerste instantie heftig/anders uitziet, en geeft uitleg over de noodzaak van onderhoud in het bos, en langs de wandelpaden. In de zomer ziet het er alweer heel anders uit.

Zonnepark Westerlee

Staatsbosbeheer zegt graag samen met de omgeving te werken aan natuurverbetering en -beleving. De ontwikkeling van zonnepark Westerlee wordt als apart proces beschouwd. Om deze reden wil Staatsbosbeheer de ontwikkeling van zonnepark Westerlee in eerste instantie graag loskoppelen van de ontwikkelingen in het Emergobos. Blijkt gedurende het proces toch dat er raakvlakken zijn, dan is de insteek om dit zeker bespreekbaar te maken.

Een omwonende zegt niet blij te worden van een fietspad. Dit wordt door andere aanwezigen beaamd. De omwonende stelt voor dat Staatsbosbeheer inwoners betreft bij het invullen van de investeringen in het Emergobos, bijvoorbeeld in werkgroepvorm. Ook is het goed om er in een groter geheel naar te kijken: dus niet alleen het Emergobos, maar ook de omliggende omgeving. Dorpsbelangen vertelt dat de bomen zijn gesnoeid omdat ze ziektes hadden en er daardoor een onveilige situatie kon ontstaan. Zij zijn hierover keurig geïnformeerd door Staatsbosbeheer.

- ➔ De zorg over seksrecreatie wordt als punt meegenomen ter bespreking tijdens een van de volgende bijeenkomsten.
8. Een omwonende vraagt of het mogelijk is om te praten over de 44 hectare van het zonnepark. Is bijvoorbeeld 30 hectare ook mogelijk? Dit om het uitzicht voor omwonenden beter te maken.
 - ➔ De zonnepanelen zullen naar verwachting minder dan 30 hectare beslaan door de landschappelijke inpassing. Het is goed om in de volgende bijeenkomst met de landschapsarchitect om tafel te zitten om zo een inkijk te geven in de landschappelijke inpassing. Het plangebied blijft in totaal wel 44 hectare en de inrichting wordt in goed overleg vormgegeven om zo de overlast tot een minimum te beperken.
 9. Een omwonende vraagt hoe het zit met de belasting van het elektriciteitsnet. Zijn omvormer ging steeds uit vanwege de overbelasting van het net. Enexis had aangegeven dat dit door de energietransitie komt. Hoe zit het in relatie tot dit project?
 - ➔ Het afschakelen van omvormers bij een woning heeft meestal te maken met een toename aan zonnepanelen in de buurt en niet met de aanwezigheid van zonneparken. Zonneparken worden namelijk anders aangesloten dan woonwijken. Soms kunnen netbeheerders wat doen aan de problemen bij woningen door de verschillende fases in een buurt anders aan te sluiten.

Vervolgacties

Pure Energie vraagt of de groep akkoord is met de voorgestelde onderwerpen op slide 9 'Bespreekpunten werkgroep' van [de presentatie](#) en als aanvulling hierop te noteren: compensatie omwonenden, ongedierte, zorgen over seksrecreatie, het in de grond brengen van palen.

1. Een omwonende zegt hierop dat hij bang is voor overlast door geluid en straling. Ook voor het uitzicht. Hij zou ook graag hierover een deskundige willen horen.
 - ➔ Deze onderwerpen komen ook aan bod bij landschappelijke inpassing. Het is logisch om eerst te kijken hoe de landschappelijke inpassing wordt vormgegeven. Vervolgens kunnen eventueel onderzoeken worden gedaan en experts worden betrokken. Goed om te weten: voor geluid en straling gelden wettelijke regels en normen.
2. Een omwonende zegt dat de landschapsarchitect misschien de voorwaarden vanuit provincie en gemeente mee moet nemen en dat dit wordt toegelicht tijdens de volgende sessie. Zo is duidelijk wat de beweegruimte is voor de werkgroep qua aanpassingen.
 - ➔ Dit zal zo worden opgepakt.

Zonnepark **Westerlee**

3. Dorpsbelangen vraagt of ervoor is gekozen panelen op het zuiden te leggen, vanwege piekuren.
 - ➔ Ja. Bij oost-west opstelling wordt de kwaliteit van de bodem beduidend minder door minder licht- en regeninval. De bodem raakt dan uitgeput. Zuidopstelling met ruimte tussen de panelen zorgt voor meer water en licht op de bodem zodat hier een biotoop met kruidenrijk mengsel kan groeien en er bodemleven is. Het is een ecologische keuze.
4. Staatsbosbeheer vraagt of het mogelijk is dat er een landschappelijk plan wordt voorgelegd met uitleg, zodat de werkgroep niet van nul af aan hoeft te beginnen.
 - ➔ Dit is de bedoeling. Er komt een eerste ontwerp waarbinnen ruimte is voor aanpassingen.
5. Een omwonende vindt het belangrijk voor de communicatie dat er een transparante wijze komt voor andere buurtbewoners wat betreft communicatie. Hij zou graag zien dat er nogmaals een brief naar de buurt wordt gestuurd waarin wordt benadrukt dat wanneer je aan de werkgroep deelneemt, het niet betekent dat je eraan vastzit, maar dat het gaat om transparantie voor de hele buurt.

Hierop volgt een discussie met andere werkgroepleden waarvan de uitkomst is dat het sturen van een brief, met als het doel ook andere omwonenden te betrekken, waarschijnlijk het meest zin heeft als er vanuit de werkgroep een concrete uitkomst te presenteren is: bijvoorbeeld een plan voor landschappelijke inpassing. De buurtbewoners zijn al op meerdere momenten schriftelijk en op andere manieren uitgenodigd om deel te nemen aan de werkgroep. De insteek voor de werkgroep is om het gesprek aan te gaan met de mensen die dat willen.
6. Volgende bijeenkomst.

Geconcludeerd wordt dat een donderdag een prettige avond is voor alle leden van de werkgroep, dus de insteek is om de volgende bijeenkomsten ook op de donderdag te houden. Aangezien een omwonende verzoekt iets later te beginnen, zal worden ingestoken op 19.30 uur. Afgesproken wordt dat de volgende bijeenkomst over landschappelijke inpassing zal gaan en dat dan een eerste ontwerp met een landschapsexpert wordt besproken.
7. Verslag.

Afgesproken wordt dat er binnen een week wordt gereageerd op het verslag. Alleen voor Dorpsbelangen wordt dit mogelijk lastig. Er zal worden gekeken wat er qua afstemming mogelijk is.
8. Nieuwsbrief. Alle aanwezigen willen graag de nieuwsbrief ontvangen met uitzondering van één aanwezige. Er wordt voor gezorgd dat diegene die de nieuwsbrief nog niet hebben en dat willen, de nieuwsbrief krijgen.